

CP001 ผลของระยะเวลาการไหลของน้ำนมในหญิงหลังคลอดที่ถูกงด- ประคบเต้านมด้วยลูกประคบสมุนไพร

ชिरากร บุญลี

โรงพยาบาลกุสิงห์ ศรีสะเกษ

น้ำนมไม่ไหลหรือไหลน้อยในหญิงตั้งครรภ์หลังคลอด เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาและเป็นสาเหตุให้มารดายุติการให้นมบุตร ในระยะเริ่มแรก ดังนั้นการดูแลที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดผลกระทบดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง การศึกษาผลของระยะเวลาการไหลของน้ำนมในหญิงหลังคลอดที่ถูกงด-ประคบเต้านมด้วยลูกประคบสมุนไพร มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของระยะเวลาและคะแนนการไหลของน้ำนมของมารดาหลังคลอดระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการนัดประคบเต้านมด้วยลูกประคบสมุนไพรกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ ในมารดาหลังคลอดตึกหลังคลอด โรงพยาบาลกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน เป็นมารดาหลังคลอดที่ให้นมบุตร ระหว่างเดือน มีนาคม - เดือน พฤษภาคม 2556 เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการศึกษาคือ รูปแบบการประคบประคบเต้านมด้วยลูกประคบสมุนไพร โดยประคบเต้านมมารดาหลังคลอดที่ 6 ชั่วโมงแรกหลังคลอด 12 ชั่วโมง 18 ชั่วโมงและ 30 ชั่วโมง เปรียบเทียบกับกลุ่มที่ให้การพยาบาลตามปกติในช่วงเวลาเดียวกัน และหลังนัดประคบมีการประเมินคะแนนการไหลของน้ำนมเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1 -5 (น้ำนมไม่ไหล ไหลน้อย เริ่มไหล ไหลแล้ว และ ไหลดีตามลำดับ) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกระยะเวลา และแบบบันทึกคะแนนการไหลของน้ำนม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบค่าที (Independent T - test) ผลการศึกษา จากผลการศึกษาระยะเวลาที่น้ำนมไหลดีและการไหลของน้ำนมของมารดาหลัง โรงพยาบาลกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มารดาหลังคลอดที่ได้รับโปรแกรมการนัดประคบเต้านมด้วยลูกประคบสมุนไพร จะทำให้ระยะเวลาที่น้ำนมจะไหลดีเร็วกว่ามารดาที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ โดยในช่วง 6 ชั่วโมงแรกของมารดาหลังคลอดที่ได้รับการประคบสมุนไพรมีคะแนนอยู่ในระดับ 3 คะแนน ร้อยละ 40 ส่วนมารดาที่ไม่ได้รับการประคบสมุนไพร มีคะแนนอยู่ในระดับ 3 คะแนน ร้อยละ 5 การไหลของน้ำนมมารดา พบว่า มารดาหลังคลอดมีค่าเฉลี่ยคะแนนการไหลของน้ำนมในช่วง 6 ชั่วโมงแรก 12 ชั่วโมง 18 ชั่วโมง และใน 30 ชั่วโมงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.001$